

**APUSTUL SAN PABLUM KAY
KARTATA KACH'ARQAN
PRUBINSYA
GALASYAPI TIYAQKUNAMAN
(GÁLATAS)**

¿Pitaq karqan San Pabluga? Liyishun chay punta parti Rromanusta, masta yach'ananchiq San Pablupaq.

¿Pikunapaqmi iskirirqan kay librutaqa? Pablugaqam iskirirqan prubinsya Galasyapi tiyaq kriyiq masingunaman. Chay prubinsya Galasyapiqam rromanukuna kamachiqlapa. Chay prubinsyapiqam mas atun llaqtakuna shutiq: Ikuñu, Listra, Dirbi, Antyukiya. Pablugaqam chay Galasyaman ch'ayashpa, Jisukristupaq yach'achikuptin, achka runa, warmi Jisuspi kriyishqallapa karqan.

¿Imaraykum iskirirqan kay librutaqa? Pablu chay llaqtakunamanda rishqana kaptinmi, wakin isrraylinu runakuna ch'ayashpa, Pablupa washanda rimashpa, suq laya duktrinata yach'achikurqan: “Runakunapa kwirpumbi siñalta rurashpa, Muysispa yumbay liyningunata kasuyllapa washakanaykillapa”, nishpa. Chay galasyanukuna chay runakunata kriyiptinllapam, Pabluga yach'ashpa, ancha llakirqan. Chaymi kay kartata kach'arqan, kunashpa: “Muysispa liyningunaqam mana pitapis atinchu washayta. Jisukristupi allipta kriyiptinchiq, pay washawanchiqlapa”, nishpa.

¿Imapaqmi **yach'achiwanchiqllapa kay libruqa?**

Gal 1.1-10 niwanchiqllapa, Pablu galasyanukunata kayshina kunashqambaq: “Ama kriyiyllapachu suq runakuna suq laya duktrinata yach'achishuptinqa”, nishpa.

Gal 1.11–2.21 niwanchiq, kikin Jisukristu Pabluta yach'achishqambaq; manam runakunachu.

Gal 3.1–4.31 niwanchiq, noqanchiqkuna Muysispa yumbay liyningunata munashpa kasuyta washakananchiqgam, suq randishqa kriyadushina kawsaykanchiqllapa. Chaqa manam atinchiqchu kumpliyya yumbay chay liykunataqa. Piru Jisukristupi kriyishpalla-paqa, librina kanchiqllapa. Chaqa Dyusqam unayna liyningunata qowarqanchiq, yach'ananchiq: Uchayuqmi kanchiq, nishpa. Piru Muysispa yumbay liyningunata mana atiptinchiqllapa kumpliyya, Jisukristu wañurqan washawananchiq. Chaymi Pabluqa anyan galasyanukunata, munaptinllapa Muysispa liyningunata kasuyta washakananllapa.

Gal 5.1–6.18 niwanchiq kwirpunchiqpi siñalta ruraptinchiqgam, mana nimatapis yanapawanchiqchu washakananchiqqa. Piru Jisukristupi allipta kriyishpa, suqwan suqwan kuyanakuptynchiqqam, Tayta Dyusqa noqanchiqkunawan ancha kushikun.

Pablum napaykurqan galasyanukunata

1-2 Kuyashqay kriyiq masitakuna, noqa Pablu, kaypi pullay kaq kriyiq masinchiqkunawanmi kay kartata kach'amunillapa qamkuna prubinsya Galasyapi tandakaq kriyiq masiykunaman. Chaqa noqatam kikin Jisukristu numbrawashqa, apustulnin kanaypaq. Manam runakunachu numbrawashqaqa. Ashwanmi Jisukristu, payta kawsachishqan Taytan Dyuswan numbrawashqaqa. ³ Chaymi mañakuni Taytanchiq Dyusman, Jisukristumambis, tukuy imapi yanapashunanllapa, kushikushpa kawsanaykillapa. ⁴ Chaqa Tayta Dyus munashqanashinam Jisukristu wañurqan, uchanchiqkunamanda washawananchiq, amana chay uchayuqkunashina kawsananchiqllapa. ⁵ ¡Chayri tukuy tyimpu Tayta Dyusta alabashunllapa! ¡Biba Tayta Dyus! ¡Chayshina kanqa!

Jisusllam atin washawayninchiqta

⁶ Jisukristu ancha kuyawaqninchiq wañushqanraykum, Tayta Dyusqa kumbidawashqa kanchiq, paypi kriyiptinchiq, washawananchiq. Piru qamkunaqam paymanda das akrakashpa, suq laya duktrinapina kriyiykangillapa. Chaymi ancha ispantani: ¿Imapaqraq chayshina kriyiykanllapa? nishpa. ⁷ Chaqa Jisukristullam uchanchiqkunamanda pirdunawaqninchiq, atin washawayninchiqta. Chaymi mana kanchu suq laya duktrina washawananchiqqa. Lukismi wakin runakuna pandachishushpa, suq laya duktrinata yach'achishungillapa. ⁸ Chayri suq laya duktrinata mayqan

qamkunata yach'achishuqtaqa Tayta Dyus kastigashpa chingachinqa. Kanan noqa kikiy ichu suq anjil syilumanda shamuqqa chay yach'achishushqaymanda suq laya duktrinata qamkunata yach'achishuptiyqa, noqaykunatapis kastigawashpa, chingachiwanqa. ⁹ Chay nishushqaytam suq kutinda niriycillapa: Suq laya duktrinata mayqan yach'achishuqtaqar, Tayta Dyus kastigashpa chingachinqa, nishpa.

¹⁰ Chayshinaqam niycillapa, ancha munashpa Tayta Dyus alabawanambaq: “Ancha allita noqapaq yach'achikushpam, kawsaykangi”, nishpa. Manam munanichu, runakuna alabawananga. Chaqa runakuna alabawanambaq yach'achikushpaqach'i, Jisukristutaqa manana kasuymanchu.

Tayta Dyusmi Pabluta akrashqa karqan, apustulnin kanambaq

¹¹ Kuyashqay kriyiq masitakuna, kayta allita yach'ayllapa: Noqa Pablum Jisukristupa shumaq nutisyanda yach'achikuni, qamkuna washadu kanaykipaq. Manam runakuna yuyashqandachu yach'achikuniqa. ¹² Chaqa Jisukristu kikinmi kay shumaq nutisyandaqa yach'achiwashqa. Manam mayqan runachu yach'achiwashqaqa.

¹³ Qamkunaqam noqapaqqa yach'angillapa: Unayqam Pabluga isrraylinu masingunapa duktrinanda kasushpa kawsarqan. Chaymi Jisuspi kriyiqkunataqa ancha qesachashpa, munarqan limpu chingachiyta, nishpa. ¹⁴ Chaqa unayqam noqaqa chay isrraylinu agwiluykunapa kustumbringunata ancha allita kasurqay.

Chaymi noqaqa chay pullay wiñakunamandaqa masta yach'akushqa karqay chay unay duktrinangunata. ¹⁵ Piru Tayta Dyusqam ancha kuyawashpa, mamitaypa pach'ambi kaptiylla, akrawashqa karqan, paypaq yach'achikunaypaq. Chaymi munashqan tyimpupi, ¹⁶ Churin Jisusta riqsichiqarqan, shumaq nutisyanda waq mana isrraylinu kaqkunata yach'achinaypaq. Chayshina Tayta Dyus kikin yach'achiwaptinmi, mana rirqaychu ni mayqan runaman, Jisuspaq yach'achiwananqa. ¹⁷ Manam ni Jirusalin llaqtaman rirqaychu, chay punta apustulkunamanda yach'akunaypaqqa. Ashwanmi das rirqay chay nasyun Arabyaman. Chaymandaqam kutimurqay chay Damasku llaqtamanna.

¹⁸ Chaymandaqam kimsa watamandaraq Jirusalinman rirqay, Pidruta riqsishpa paywan parlaq. Chaypi tarishpaqam, paywan kinsi diyasta karqay. ¹⁹ Chaypi kashpaqam, Siñurninchiq Jisuspa masan Jakubuwambis parlarqay. [*Nuta: Chay Jakubullam Santyagupis shutirqan.*] Piru manam tarinakurqaychu chay suq apustulkunawanqa. ²⁰ Alliptam niykillapa: Allip kaqtalla iskihrishpam, qamkunaman kach'amuni. Dyuspa ñawpambim niykillapa: Manam nimatapis llullakuykanichu, nishpa.

²¹ Chaymandaqam prubinsya Siryaman, prubinsya Silisyaman rirqay. ²² Piru prubinsya Judiyapiqam Jisukristupi kriyiq masinchiqkunaqa manaraq riqsiwarqanchu. ²³ Piru yach'arqanllapa: Chay runa

unay qesachawaqninchiqmi manana kuntrawanchiqchu. Ashwanmi Jisuspa shumaq nutisyandana yach'achikuykan, nishpa. ²⁴ Chayshina noqapaq yach'ashpaqam, Tayta Dyusta ancha alabarqanllapa.

2

Apustul masingunam shumaqta Pabluta ch'ayachirqanllapa

¹ Katursi watas pasaptinqam, kriyiq masinchiq Birnabiwan Tituta apashpa, mushuqmanda ririrqay Jirusalin llaqtaman, ² Tayta Dyus kamachiwaptin. Chaymi waqman ch'ayashpaqa, chay kamachikuq kriyiq masinchiqkunawanlla tandakashpa, paykunata intyindichirqay: “Noqapaq chay mana isrraylinu kaqkunata kayshina Jisuspa shumaq nutisyanda yach'achiykani, paypi kriyinanllapa”, nishpa. Chaqa manam munarqaychu chay kamachikuq kriyiq masinchiqkuna kuntrawananllapa, ama balinambaq chay yach'achikushqayqa. ³ Chaypim pullay karqan chay kriyiq masinchiq Titupis. Paymi nasyun Grisyamanda kaptimbis, chay apustul masiykunaga mana kamachirqanchu, isrraylinukunapa siñalninda kwirpumbi ruranambaqqa. ⁴ Piru chay Jirusalimbiqam karqambis Jisukristupi kriyiq tukuqkuna. Paykunaqam Tituta ancha munarqanllapa kamachiyta, chay siñalta kwirpumbi ruranambaq. Chaymi paykunaqa manashinalla noqaykunaman shamushqa karqan jugawananllapa: Jisuspi

kriyishpaqachu, Muysispa yumbay liyningunata kasuykanllapa ichu mana, nishpa. Chaqa ancham munarqanllapa, randishqa kriyadushina kawsashpa, yumbay liyningunata kasunayllapa. ⁵ Piru noqaykunaqam mana nimatapis paykunataqa kasurqayllapachu. Chaqa munarqayllapam, qamkuna mana isrraylinu kaqkuna Jisuspa shumaq nutisyambilla allipta kriyishpa kawsanaykillapa.

⁶ Kanan chay mas kamachikuq kriyiq masinchiqkunaqam mana nimatapis niwarqanllapachu, kambyanaypaq chay yach'achikushqayta. Piru chay kamachikuqkunaqam ancha rrispitadu kashpapis, noqapaqqa mana balinllapachu maski chay wakin kriyiq masinchiqmandaqa. Chaqa Dyusqam mana sawa kwirpunchiqtallachu rikan. (Ashwanmi shunqonchiqta rikashpa, jushgawanchiq.) ⁷⁻⁸ Chay kikin Tayta Dyusmi Pidruta apustulnimbaq numbrashpa, isrraylinukunaman kach'arqan, paykunata Jisuspaq yach'achinambaq. Chayshinallam noqatapis apustulnimbaq numbrawashpa, qamkuna mana isrraylinu kaqkunaman kach'amuwarqan, qamkunata Jisuspaq yach'achishunaypaq. Chayta noqapaq intyindishpaqam, chay apustul masiykunaqa mana nimatapis niwarqanchu, kambyanaypaq chay yach'achikushqayta. ⁹ Ashwanmi chay ancha rrispitadu kriyiq masinchiqkuna Jakubu, Pidru, Jwan noqapaq allita yach'ashpa, suq tratuta rurarqanllapa noqawan, Birnabiwambis, di palabra kidashpa, yach'achikuq masikuna kanayllapa. [*Nuta: Pidrullam Sifaspis shutiq.*]

Chaymandaqam kayshina niwarqanllapa:

—Qamkuna riyllapa yach'achiq yumbay chay mana isrraylinu kaqkunata. Noqaykunaqam rinillapa yach'achiq kay llaqta masinchiq isrraylinukunata, nishpa.

¹⁰ Chaykunata niwashpaqam rrugawarqanllapa, chay mana nimayuqkunata yanapanayllapa. Noqapismi chayshinalla yuyashpa, chay pubrikunata ancha yanapashqa kani.

Pablum Antyukiyapi Pidruta anyarqan

¹¹ Kanan noqa Pablum rini nishuqllapa imaraykum anyarqay apustul masiy Pidruta, chay Antyukiya llaqtapi mana allita rurashqanrayku. ¹² Chaqa chay Pidruqam Antyukiya llaqtaman ch'ayashpaqa, puntata allita rurashpa, yumbay kriyiq masinchiqkunawan pulla mikurqan. Piru chaymandaqam Jirusalinmanda ch'ayamurqan wakin isrraylinu kriyiq masinchiqkuna, Jakubu kach'amuptin. Chay ch'ayamuqkunam munarqan, Jisuspi yumbay kriyiqkuna chay siñalta kwirpumbi rurananllapa. Chaymi Pidruqa mancharqan, chay ch'ayamuqkuna anyanambaq: “¿Imaraykutaq mikuykangi chay mana siñalniyuq kaqkunawanqa?” nishpa. Chaymi Pidruqa chay mana siñalniyuq kaqkunamanda akrakashpa, manana mikurqanchu paykunawanqa. ¹³ Chaymi chay suq isrraylinu kriyiq masinchiqkunapis, shiminwanlla Dyusta kasushpa, manana mikurqanllapachu chay mana isrraylinu kaqkunawanqa. Asta Birnabitapismi manchachiptinllapa,

paykunawan manana mikurqanchu.
¹⁴ Chayshina rurashpaqam, Jisukristu niwashqanchiqtaqa manana kasurqanllapachu. Chaymi noqa Pablu chay Pidruta yumbay kriyiq masinchiqkunapa ñawpambi anyarqay: “Qam isrraylinu kashpapismi, chay mana isrraylinu kaqkunawanqa shumaqta kawsashqa kangi. ¿Imapaqnamiri kananqa paykunataqa yach'achiykangi, kustumbrinchiqkunata kasushpa, kawsananllapaqa?” nishpa.

Jisukristupi kriyiqkunatam Dyus washan

¹⁵ Noqaykunaqam isrraylinu kastamanda nasishqallapa kani. Chaymi llaqta masiy isrraylinukunapaqqa mana kanillapachu qamkuna suq nasyungunamanda kaqkunashinaqa. Chaqa qamkunapaqqam ninllapa: “Muysispa liyningunataqam mana kasunllapachu. Chaymi uchayuqkuna”, nishpa. ¹⁶ Piru isrraylinu kashpapismi yach'anillapana: Jisukristupi kriyiptinchiqllam, Tayta Dyus uchanchiqmanda pirdunawanchiq. Manam pirdunawanchiqchu, Muysispa liyningunata kasuptinchiqqa. Chaqa manam pipis washakanqachu Muysispa liyningunata kasushpaqa.

¹⁷ Chayshina Jisukristupi kriyiptiyllapaqam, achka isrraylinu masiykuna noqaykunapaq kayshina ninllapa: “Paykunaqam Muysispa liyningunata manana kasushpaqa, ancha uchayuqkuna”, nishpa. ¿Chayshina Jisuspi kriyiptiyqachu, pay uchata rurachiywaykan? ¡Manám! ¹⁸ Piru noqa yach'achikushpa: “Muysispa liyningunata kasushunllapa

washakananchiqqa”, nishpaqam, uchayuqna kayman. ¹⁹ Chaqa Muysispa liyningunapi kriyishpaqam intyindirqay: Chay liykunawanqam mana atinichu washakayta. Ashwanmi yumbay chay liykunata mana atishpa kumpliyyta, rini chingaq, nishpa. Chaymi chay liykunata munashpa kumpliyyta washakanaypaqqa, wañushqashina kani. Piru Jisuspi kriyishpaqam, kawsamushqashina kani. ²⁰ Chaqa Jisukristu kruspi klabadu kaptinmi, noqapis paywan pulla kruspi klabadushina karqay. Chaymi kananqa kay kwirpuypiqa manana noqallachu kawsani. Ashwanmi Jisukristu Santu Ispiritunwan noqapi kawsashpa yanapawan, allita rurashpa kawsanaypaq. Chaymi kay pachapi kawsashpaqa, Dyuspa Churimbi kriyishpa kawsani. Chaqa payqam ancha kuyawashpa, pay kikin intrigakashpa wañurqan, uchaykunamanda washawanambaq. ²¹ Chayshina Tayta Dyus ancha kuyawashpa washawaptinmi, mana rinichu disprisyaq pay rurashqandaqa. Piru Muysispa liyningunawan atiptinchiq washakaytaqam, yanqana wañunanda Jisukristuqa.

3

¿Jisuspichu kriyishun ichu Muysispa liyningunapi?

¹ ¡A, galasyanu tuntutuna! ¿Pitaq qamkunata brujiyashushqa, amana Jisuspi allita kriyinaykiqa? Manchu noqaykunaqa qamkunawan kashpa, ancha klarituta

yach'achishurqaq: “Jisukristum kruspi wañurqan washawananchiq”, nishpa. ² Mayá, niwayllapa, ¿Muysispa liyningunata kasuptikichu, Dyuspa Santu Ispiritunqa qamkunaman shamurqan? ¡Manam chayshinachu! Ashwanmi shamurqanqa, Jisuspaq uyakushpa, paypi kriyiptikillapa, ¿manachu? ³ ¿Ima, ancha tuntuchu kangillapa? Allita yuyayllapa. ¿Imashinam ch'askirqaykillapa Dyuspa Santu Ispiritundaqa? Jisuspi kriyishpallam ch'askirqaykillapaqa, ¿manachu? Chaymi ¿imashina atingillapa yuyayta: Noqanchiqlla allita kawsashpam, atinchiqllapa washakayta, nishpaqa? ⁴ Jisuspi kriyishqaykirayku ancha padisishpapis, ¿manachu nimatapis yach'akushqallapa kangi? ¡Paqtar ashlitata yach'akushqallapa kangi! ⁵ Chaqa Jisuspaq uyakushpa, paypi kriyiptikillapam, Tayta Dyusqa Santu Ispiritunda qoshushpa, qamkunapi achka milagrukunata rurashqa. Piru manam chayshinaqa rurashqachu, Muysispa liyningunata kasushqaykirayku. Ashwanmi chay milagrukunata rurashqa, qamkuna Jisuspi kriyishqaykirayku.

⁶ Dyuspa Santu Librumbim chay unay Abrajambaq nin: “Dyuspim allita kriyirqan. Chaymi Dyusqa uchangunata pirdunashpa, mana uchayuqpaqna riqsirqan”, nishpa.*

⁷ Chayri allita yach'ayllapa: Pipis Dyuspi allipta kriyiqqam Abrajamba karu willkanshina, nishpa. ⁸ Chaqa unaymandapacham Tayta Dyusqa yach'arqan: Chay mana isrraylinu

---

* 3:6 Génesis 15.6

kaçkuna noqapi kriyiptinqam, paykunatapis mana uchayuqpaqna rini riqsiq, nishpa. Chaymi Tayta Dyus Santu Librumbi kay allin nutisyata Abrajanda nirqan: “Abrajan, qamraykum yumbay nasyungunapi tiyaqkunata rini yanapaq”, nishpa.* ⁹ Chayshinam Tayta Dyusqa paypi yumbay kriyiqkunata yanapan, Abrajanda yanapashqanshina.

¹⁰ Piru Muysispa liyningunapi kriyiqkunaqam maldisidu rinllapa kaq chinganallapa, yumbay chay liykunata mana kumplishqanrayku. Chaqa Dyuspa Santu Librumbim nin: “Mayqan runa ichu warmi Muysispa yumbay liyningunata mana kumplishpaqam, maldisidu rinllapa kaq”, nishpa.* ¹¹ Allitam yach'anchiqllapa: Manam pipis atinchu kumpliya Muysispa yumbay liyningunata washakanambaqqa, nishpa. Chaymi Dyuspa Santu Librumbi nin: “Tayta Dyuspi kriyiqkunaqam pirdunadu kashpa, tukuy tyimpu rinllapa kawsaq”, nishpa.*

¹² Piru Muysispa liyningunata munashpa kumpliya washakananchiqqam, Dyuspiqa manana kriyikanchiqchu. Chaymi Dyuspa Santu Librumbiqa nin: “Muysispa yumbay liyningunata kumplishpaqam, qamkunalla atingimanllapa washakayta. Manaqa manam”, nishpa.* *Nuta: Piru manam pipis atinchu kumpliya yumbay chay liykunataqa.*

¹³ Chaymi maldisidu karqanchiq chingananchiqllapa. Piru noqanchiqpa

* **3:8** Génesis 12.3 * **3:10** Deuteronomio 27.26 * **3:11**

Habacuc 2.4 * **3:12** Levítico 18.5

rrimplasunchiq Jisukristuqam maldisidu karqan, amana chingananchiqllapa. Chaymi Dyuspa Santu Librumbi kayshina nin: “Qerupi yumbay warkudukunam maldisidu”, nishpa.*
¹⁴ Chayshinam Jisukristuqa kruspi warkudu wañurqan, isrraylinukunata, mana isrraylinu kaqkunatapis washawananchiq, chay unay Abrajanda Dyus ufrisishqanshina. Chaymi Jisukristu wañurqan, paypi yumbay kriyiqkuna Santu Ispiritunda ch'askinanchiqllapa.

Dyusmi washan paypi kriyiqkunata

¹⁵ Kriyiq masitakuna, suq kumparasyunda rurashpa, kayshina niykillapa: Mayqan runa suq tratuta rurashpa firmappingam, manana ni pipis atinchu chingachiyta ni yapayta, suq laya tratuna kanambaqqa. (Chayshinallam Tayta Dyus ufrisiwashqanchiqta mana nunka rinchu kambyaq.) ¹⁶ Chaymi Tayta Dyusqa suq tratuta rurashpa, chay unay agwilunchiq Abrajanda kayshina ufrisirqan: “Qamba suq miraynikiwanmi yumbay nasyungunapi tiyaqkunata rini yanapaq”, nishpa.*

Manam nirqanchu: “Miraynikikunawanmi rini yanapakuq”, nishpaqa. Ashwanmi suqpaqla rimarqan. Chayshinam Tayta Dyusqa Churin Jisukristupaq rimarqan. ¹⁷ Kaytaqam niykillapa: Tayta Dyusqam Abrajanwan chay punta tratuta rurashpa, ancha allita ufrisirqan kumplinambaq. Chaymandaqam 430 watakuna pasaptinga, Muysisqa Dyusmanda ch'askirqan chay

---

* **3:13** Deuteronomio 21.23   * **3:16** Génesis 22.18

liykunata. Piru Muysispa chay liyningunaqam mana atishqachu kambyayta Tayta Dyus Abrajanwan chay punta tratu rurashqandaqa. ¹⁸ Chaqa Tayta Dyusqam Abrajandaqa mana washarqanchu, chay liykunata kasushqanrayku. Ashwanmi Abrajanda chay ufrisishqanda kumplishpa, dibaldilla washarqanqa.

¹⁹ Tayta Dyus chayshina Abrajanda dibaldilla ufrisishpaqam, ¿imaraykutaq Muysistaqa qorqan chay liykunataqa? Chay liykunataqam qorqan, intyindinanchiq: Uchayuqmi kani nishpa. Piru chay liykunaqam balirqan Abrajamba chay karu willkan Jisukristu wañunangamanlla. Chaymi Dyuspa anjilninguna chay liykunata Muysista qorqan. Chaymandaqam Muysisqa abugadushina kashpa, isrraylinukunata qorqan. ²⁰ Piru Tayta Dyus kikinllam Abrajanda ufrisishqa karqan yanapanambaq. Manam nirqanchu ni anjilningunata ni abugadu layata, Abrajanwan parlanambaqqa.

Muysisqam yach'achiwanchiq, Jisuspilla kriyiananchiqllapa

²¹ Kinsapch'i qamkunaqa yuyangillapa: Tayta Dyus puntata ufrisishpa Abrajanda dibaldilla washanambaq, ¿imaraykutaq liyningunata Muysistaqa qorqan? nishpa. ¿Tayta Dyusqachu chay liykunawan munarqan chingachiyta pay Abrajanda ufrisishqanda? ¡Manám! Piru yumbay chay liykunataqam mana atinchiqllapachu kasuyta washakananchiqqa. ²² Chaymi Dyuspa Santu Librumbi niwanchiq: Yumbay runakuna, warmikunam uchakunata munanllapa

zurayta, nishpa. Chayraykum uchakunapa prisungunashina karqanchiqllapa. Piru kanan Jisukristupi kriyiptinchiqqam, Tayta Dyus yumbay uchanchiqmanda washawanchiqllapa, ufrisikushqanshina.

²³ Piru Jisuspi manaraq kriyiptinchiqqam, Muysispa liyningunaqa suq patrunninchiqshina karqan. Piru kananqam yach'ashqallapa kanchiq, Jisukristupi yuyakushpa washadu kananchiq. ²⁴ Chaymi Jisukristu shamushqangamanlla chay liykunaqa suq yach'achikuqshina kamachiwarqanchiq, intyindinanchiq: Uchayuqmi kani, nishpa. Chayshina intyindishpaqam, listuna karqanchiq Jisuspi kriyinanchiqllapa, uchanchiqmanda pirdunawananchiq, amana uchayuqkunapaq rigsiwananchiq. ²⁵ Chaymi kanan Jisuspi kriyiptinchiqqa, chay liykunaqa manana kamachiwanchiqchu.

²⁶ Chaqa Jisukristupi kriyiptinchiqllapam, yumbayninchiq Tayta Dyuspa wambrangunana kanchiqllapa. ²⁷ Kanan Jisukristupi kriyishpa, shutimbi shutikushpaqam, payshinana munanchiqllapa kawsayta. Chayshinaqam mushuq mudanata rurakuqshina kanchiqllapa, Jisukristushina kawsananchiqllapa. ²⁸ Chaymi Jisukristupa ayllun kashpaqa, yumbay kriyiq masinchiqkunawan suq kwirpushinallana kanchiqllapa. Chayraykum Dyuspaqqa isrraylinukuna chay mana isrraylinu kaqkunawan igwalla kanchiqllapa; randishqa kriyadukuna chay mana randishqa kaqkunawan igwalla kanchiqllapa; ullqokuna warmikunawanqam Dyuspaqqa igwalla kanchiqllapa. ²⁹ Chayshina

Jisukristupa ayllun kashpaqam, Abrajamba karu willkanshinana kanchiqllapa. Chaymi Tayta Dyus Abrajanda ufrishqandaqa, noqanchiqtapis rin qowaqninchiqllapa.

4

¹ Suq kumparasyundam rurashpa, rini parlachishuqllapa: Suq runapa churinmi tukuy iman kaqta rin ch'askiq irinsyanda. Piru chay churin takshitarraq kashpaqam, manaraq atinchu wasimbiqa kamachikuyta. Ashwanmi randishqa kriyadushina ² kwidaqningunata kasun, taytan nishqan tyimpu kumplinangaman. Chaqa chay tyimpukamanmi, paykunaqa paypa kusasningunata kwidan. ³ Chayshinallam yumbay noqanchiqkunapis manaraq Jisuspi kriyishpaqa, chay irinsyayuq wambritushina karqanchiqllapa. Chaymi runakunapa kustumbringunata kasushpaqa, randishqa kriyadukunashina kawsarqanchiqllapa. ⁴ Chaymandaqam Tayta Dyus yuyashqan tyimpu ch'ayamuptinqa, Churin Jisusta kach'amurqan, suq warmimanda nasishpa, lijitimu isrraylinu kashpa, Muysispa liyningunata kasushpa, kawsanambaq. ⁵ Chayshinaqam Jisukristu shamurqan, ama kastigadu kananchiqllapa Muysispa liyningunarayku. Ashwanmi shamurqanqa, Tayta Dyus wambrangunapaq riqsiwananchiq. ⁶ Chaymi Dyuspa wambranguna kaptinchiqllapa, Churin Jisuspa Santu Ispiritunda kach'amurqan, shunqonchiqman yaykunambaq. Chaymi chay Santu Ispiritu yach'achiwanchiq, Dyuspaq ninanchiq: Taytitu, nishpa. ⁷ Chaymi

Dyuspa wambrangunana kashpa, manana kasunchiqlapachu chay unay kustumbrikunata, randishqa kriyadukunashinaqa. Ashwanmi Dyuspa wambrangunana kashpa, paypa iridirunna kanchiqlapa.

Amar kawsashunchu randishqa kriyadukunashinaqa

⁸ Alliptam niykillapa, qamkunaqam unayqa Tayta Dyuspi manaraq kriyishpa, yanqa dyuskunata adurashpa, randishqa kriyadungunashina kawsarqaykillapa.

⁹ Piru kananqam Tayta Dyusta riqsingillapa yuyaynikipi. Piru mas allim kanman ninanchiq: “Dyusmi noqanchiqkunata wambrangunapaq riqsiwanchiq”, nishpa. Chayshina riqsiwaptinchiqqa, ¿imapaqnam runakunapa mana baliq kustumbringunata munangillapa kasuriytaqa? ¿Imaraykutaq munangillapa kawsariyta chay randishqa kriyadushinaqa?

¹⁰ Chaqa qamkunaqam chay isrraylinukunashina fyistakunata rurashpa, gwardaykangillapa wakin diyakunata, killakunata, tyimpukunata, watakunata, (Tayta Dyus qamkunata uchaykikunamanda pirdunashunambaq). ¹¹ Chaymi noqaqa ancha llakini yuyashpa: Yanqa imach'i padisishqa kani paykunata Jisuspaq yach'achishpaqa, nishpa.

¹² Kriyiq masitakuna, noqa isrraylinu kashpapi, manana yuyakunichu llaqta masiykunapa kustumbringunapiga, washakanaypaqqa. Piru kananqam qamkunaqa chay unay kustumbringunapina yuyakuykangi. Chaymi ancha rrugaykillapa, noqashina Jisukristupilla

kriyinaykillapa. Chaqa qamkunawan kaptiyimi, mana nima maluta rurawarqaykichu. ¹³⁻¹⁴ Ashwanmi qeshyaq kaptiypis, qamkunaqa shumaqta ch'ayachiwarqayki suq anjiltashina ichu kikin Jisukristutashina, mana nimatapis disprisyawashpachu. Allitam yach'angillapa, chay punta bwilta watukushushpa qeshyaq kashqayta. Piru yach'achishurqaqmi Jisupa shumaq nutisyanda. ¹⁵ Chay tyimpupim qamkunaqa kuyawashpa, kushikushpa, ancha yanapawarqayki. Asta ñawikikunata surqoshpach'i, qowanaykita yanapawanayki. Piru kananqa ¿imaraykutaq manana kushikungillapachu noqawanqa? ¹⁶ ¿Allip kaqta nishuptiychu, qamkunaqa kuntray tikrakashqallapa kangi?

¹⁷ Yumbay chay llullata yach'achikuqqam ancha munanllapa paykunawan kanaykillapa. Piru manam munanllapachu allipta qamkunata yanapashuytaqa. Ashwanmi munanllapa noqaykunamanda akrashuyllapata, paykunatalla kasunaykillapa. ¹⁸ Noqapaqqam ancha alli, tukuy tyimpu suqkunamanda allip kaqta yach'akunaykillapa. Piru noqa qamkunawan kaptiy ichu mana kaptiypis, chayshinalla allita yach'akuyllapa. ¹⁹ Kuyashqay wambraykuna, ancham munani Jisukristushina kawsanaykillapa. Chaymi shunqoy ancha nanan suq warmi qeshyanan uras ñakashqanshina, Jisukristushina kanaykillapa. ²⁰ Chaymi ancha munani qamkunawan kayta, mas allita qamkunapaq yach'ashpa yach'achishunay. Chaqa qamkunamanda karupi kashpam, mana

yach'anichu: ¿Imatam atishaq rurayta, paykunata yanapanaypaq? nishpa.

Pablum suq kumparasyunda rurarqan Agarwan Sarawan

²¹ Allita uyawayllapa, qamkuna Muysispa liyningunapi yuyakuqkuna. ¿Manachu yach'angillapa Muysisqa librumbi iski-brishqanda? ²² Chay librumbim nin: Abrajambam karqan ishkay wambranguna. Suq wambranmi karqan randishqa kriyadan Agarpí. Suqningam karqan chay lijitima warmin Sarapi. Chay warmin Saraqam mana randishqa kriyadanchu karqan. ²³ Chay randishqa warmi Agarpa wambranqam nasirqan wambra warmillaraq kaptin. Piru chay Sarapa wambranqam nasirqan ancha byijitana kaptin, Tayta Dyus suq milagruta ruraptin. Chaqa Dyusqam Abrajanda ufrisishqa karqan, warmin Sara wawakunambaq. Chaymi chay ufrisishqanda allipta kumplirqan. ²⁴ Dyusmi chay ishkay warmikunapi yuyachiwanchiq ishkay laya tratukunapaq. Suq tratutaqam Tayta Dyus isrraylinukunawan rurarqan Sinayi urqqopi, liyningunata kasunanllapa. Chay punta tratuqam yuyachiwanchiq chay randishqa kriyada Agarpaq. (Chaqa chay liykunawan mana atishpa washakaytaqam, randishqa kriyadukunashina kawsarqayllapa.) ²⁵ Chaymi chay warmi Agarpaq yuyashpaqa, yuyanchiqllapa chay nasyun Arabyapi kaq Sinayi urqqopaq. Chay Sinayi urqqopaq yuyashpaqam, yuyanchiqllapa Jirusalin llaqtapaq. Chaqa chay Jirusalimbi tiyaqkunaqam Muysispa

liyningunata munashpa kumpliytapis, mana atinllapachu kumpliytaqa. Chaymi randishqa kriyadukunashina kawsanllapa. ²⁶ Piru noqanchiqkuna Jisukristupi kriyishpaqam, manana randishqa kriyadushinachu kanchiqllapa. Ashwanmi rinchiqlapa riq syiluman, suq mushuq Jirusalin llaqtapi Tayta Dyuswan kawsananchiqllapa.

²⁷ Chaymi Dyuspa Santu Librumbi Abrajamba lijitima warmimbaq, chay mushuq Jirusalimbaqqis nin:

Chay warmim achka watakunata mana nima wawayuqchu karqan. Piru Tayta Dyus niptin, suq wambrayuq kashpam, ancha achka karu willkayuq karqan. Chayshinalam chay mushuq Jirusalimbi ancha achka rinllapa kawsaq, maski chay punta Jirusalimbi kawsaqqunamanda. Chaymi chaypi kawsaqqunaqa ancha rinllapa kushikuq, nishpa.*

²⁸ Masitakuna, chay Isakpaq nasinambaq ufrisishqanshinam, Tayta Dyus ufrisirgambis, paypi yumbay kriyiqkunata washawananchiq, wambrangunana kananchiqllapa. ²⁹ Chaqa Dyuspa Santu Ispiritunmi chay mana wawayuq Sarataqa yanaparqan, wambrayuq kanambaq. Chaymi Saraqa wawan Isakta qeshyarqan. Chaymandaqam chay Agarpa wawanqa chay Sarapa wawanda qesacharqan. Chayshinallam kay tyimpupipis Muysispa liyningunapi kriyiqkunaqa Jisukristupi kriyiqkunata

---

* 4:27 Isaiás 54.1

qesachawanchiqllapa. ³⁰ Kanan Dyuspa Santu Librumbim Agarpaqqa kayshina nirqan: “Wichukuy chay randishqa kriadaykita wambrandinda. Chaqa chay kusanikiqam chay lijitima warmikipa wambran Isakpaqla. Chaymi chay randishqa kriadaykipi wambraykiqa mana atinchu partinakuyta chay churiki Isakwanqa”, nishpa.* ³¹ Kriyiq masitakuna, chayshinallam noqanchiqkuna Jisuspi kriyishpaqa, Abrajamba lijitima warmimba wambranshina kanchiqllapa. Manam chay randishqa kriyadamba wambranshinachu kanchiqllapaqa, nishpa.

5

Jisuspi kriyishpa kawsashunllapa

¹ Noqanchiqkuna Jisukristupi kriyishqanchiqraykum, payqa washawashqana kanchiq, amana randishqa kriyadushina kawsananchiqllapa. Chayri chay liykunapiqa amana kriyishunchu washakananchiqqa.

² Chayri allita uyawayllapa, noqa Pablum allipta niykillapa: Chay siñalta kwirpuykipi ama rurayllapachu. Chaqa chayshina rurashpaqam, qamkunaqa manana kriyiykangichu Jisukristupi, pay washashunambaqqa. ³ Mushuqmandam niriycillapa: Chayshina chay siñalta kwirpuykipi rurashpaqam, balinna Muysispa yumbay liyningunata kumplinaykillapa. (Manaqa manam ringillapachu washakaq.) ⁴ Piru wakinnikiqam Muysispa liyningunata munangillapa kasuyta

---

* **4:30** Génesis 21.10

washakanayki. Chaymi Jisukristumandaqa akrakashqana kangillapa. Chaqa qamkunaqam manana kriyiykangichu: Tayta Dyusmi kuyawaqninchiq dibaldilla washawanchiq, Jisuspi kriyiptinchiq, nishpaqa. ⁵ Piru Dyuspa Santu Ispiritun noqaykunata yanapawaptinmi, allita yuyakunillapa: Jisukristupi kriyiptinchiqmi, Tayta Dyus uchanchiqmanda pirdunawanchiq, nishpa. ⁶ Chaymi tukuy shungo Jisukristupi kriyiptinchiqqa, Dyuspaqqa manana nimapaq balinchi, siñalniyuq kananchiq ichu mana siñalniyuq kananchiqqa. Piru Dyuspaqqam ancha balin, Jisukristupi kriyishpa, suqwan suqwan kuyanakuanchiq.

⁷ Qamkunaqam unayqa Jisukristupi ancha allita kriyishpa kawsarqaykillapa. Kananqa çpitaq qamkunata pandachishushqa, Dyus nishqanda amana kasunaykillapa? ⁸ Chaqa chay yach'akushqaykiqam mana Dyus nishqanshinachu kashqa. ⁹ Manchu ashla libaduraqa ancha achka masata saksachin. (Chayshinallam chay mana baliq duktrinakunata ashlitata yach'akushpaqa, ancha dañakangillapa.) ¹⁰ Piru noqaqam ancha yuyakuni: Tayta Dyusmi rin yanapashuqllapa, mushuqmanda Jisukristupi kriyinaqkillapa, nishpa. Piru Dyusqam ancha rin kastigaq chay mayqan ingañashuqtaqa.

¹¹ Kriyiq masitakuna, chay ingañashuqkunaqam noqapaqqa nishungillapa: “Pablupismi yach'achikun, chay siñalta kwirpunchiqpi rurananchiqllapa”, nishpa. Noqaqam mana chayshinachu yach'achikuni. Chayshina yach'achikuptiyqam, chay isrraylinu llaqta

masiykunaqa manana qesachawanmanchu. Piru noqaqam yach'achikuni: “Jisukristu kruspi wañushqanraykulla, Tayta Dyus tukuy uchanchiqmanda pirdunawanchiq”, nishpa. Chaymi ancha qesachawanllapa. ¹² Chaymi yumbay chay piñachishuqpaq kayshina niykillapa: ¡Chay siñalta kwirpuykipi ruranaykillapa nishunanmandaqa, mas allim kanman paykunapura dyunabis kastranakunanllapa!

¹³ Kriyiq masitakuna, Tayta Dyusqam washawashqa kanchiq, librina kananchiqllapa. Piru chayshina libri kashpaqa, ama kawsayllapachu kwirpuyki munashqanda rurashpaqa. Ashwanri kuyanakushpa suqwan suqwan yanapanakuyllapa. ¹⁴ Chaqa Tayta Dyuspa yumbay liyningunam kayshinalla munan niyta: “Qamkuna kikiki kwirpuykita kuyashqaykishina, runa masikitapis kuyay”, nishpa. ¹⁵ Piru ch'iqninakushpa dañachinakushpaqam, chay chukaru kaninakuq animalkunashina kangimanllapa. Kwidawkish, qamkunapura chingachinakungiman.

Santu Ispiritum yanapawanchiq, ama kwirpunchiq munashqanda rurananchiq

¹⁶ Chaymi kayshina niykillapa: Dyuspa Santu Ispiritunda allita kasushpa kawsayllapa, ama kwirpuyki mana baliq munashqanda ruranaykillapa. ¹⁷ Chaqa kwirpuykim munan uchata ruranaykillapa. Piru Dyuspa Santu Ispiritunmi munan allita ruranaykillapa. Chaymi shunqoykipi chayshina kuntranakuptin, mana atingillapachu kawsayta munashqaykita rurashpaqa. ¹⁸ Piru

Dyuspa Santu Ispiritunda kasushpaqam, manana nisisaryuchu chay liykunata kumplinaykillapa, washadu kanaykiqa.

¹⁹ Dasmi atinchiqlapa riqsiyta chay kwirpun munashqandalla ruraqkunataqa. Chaqa paykunaqam warmiyuq kashpa ichu runayuq kashpa, suqkunawan puñunllapa. Manaraq rrispituyuq kashpa, suqkunawan puñunllapa. Kanan ancha millanaypaq uchakunatam ruranllapa. ²⁰ Amitu layakunatam aduranllapa. Brujiyanllapa. Suqkunata ch'iqnishpam anyanllapa. Munanllapam yumbayta binsiyta. Dasmi piñakunllapa. Paykunapaqllam tukuy imata munanllapa. Kanan suqkunatam animachinllapa suqkunamanda akrakanambaq. ²¹ Ancham imbidyakunllapa, wanchikunllapa; mach'anllapa. Fyistakunapim ancha sh'uqyashpa, mana undaq mikushpa, upyashpa, uchata ruranllapa. Chaymi ancha kunaykillapa unay kunashushqayshina, chay laya uchakunata ama ruranaykillapa. Chaqa chay laya uchayuqkunaqam mana rinchu kawsaq Tayta Dyuswanqa.

²² Piru Dyuspa Santu Ispiritunmi ancha yanapawanchiq, suqwan suqwan kuyanakushpa, kushikushpa, shumaqta kawsananchiqllapa. Yanapawanchiqpismi, ama piñakunanchiq; ashwan yumbaywan pasinsyusu kananchiq, ancha allin kashpa, yumbayta yanapananchiq, yumbaywan ancha kumplidu, ²³ ancha umildi kananchiq, kwirpunchiqta allita sujitananchiqllapa. Chayshina allita ruraptinchiqqam, mana ni pipis atinmanchu

anyawayninchiqta: “Kay liykunataqam mana kasushqachu kangı”, nishpaqa. ²⁴ Chayshina Jisukristupi kriyishpaqam, kwirpunchiq munashqandaqa manana ruranchiqllapachu. Ashwanmi chay kwirpunchiq mana baliq munashqandaqa suq kruspi wanchishqa kanchiqmanshina. ²⁵ Chaymi Dyuspa Santu Ispiritun suq mushuq laya bidata qowashqa kanchiq. Chayri payta kasushpa kawsashunllapa.

²⁶ Ama ni palanganuchu kashunllapa, ni piñakushunchu, ni imbidyanakushunchu suqwan suqwan.

6

Suqwan suqwan yanapanakushunllapa

¹ Kriyiq masitakuna, suq kriyiq masinchiq mana allita ruraptinga, noqanchiqkuna Jisuspi mas allita kriyiqkuna chay kriyiq masinchiqta kunashpa yanapashun, chay maluta ama masta rurambaq. Piru umildi kashpa, shumaqta yanapashun, yuyashpa: Kwidawkish noqapis suq diya mana allitachu rurayman, nishpa. ² Chayshinar tukuy imapi kriyiq masipura yanapanakushun. Chaqa chayshina kuyanakupaqam, Jisukristupa liyninda kumplyikanchiqlapa.

³ Piru suq mana baliq runa ichu warmi yuyashpa: Ancha baliqmi kani, nishpaqam, pay kikin ingañakaykan. ⁴ Chayri kadunu allita yuyashunllapa: ¿Allitachu rurashqa kani ichu mana? nishpa. Allita rurashpaqam, atinchiq kushikuyta. Piru ama yuyashunchu: Chay kriyiq masinchiqmandaqam noqa mas allita

rurashqa kani, nishpaqa. ⁵ Chaqa kadunur suq tariyatashina kumplishun atishqanchiqkaman, Tayta Dyuspaq allita trabajananchiq.

⁶ Kanan Jisukristupaq yumbay yach'achiwaqninchiqta tukuy imawan yanapashunllapa.

⁷ Amar qamkunallaqa ingañakaychu. Chaqa manam pipis atinchu Dyusta ingañaytaqa. Manchu tarpushpa mayqan laya mikunataqa, chay layatalla kusichanchiq. (Chayshinallam Tayta Dyuspaq allita yach'achikushpaqa, suq ancha shumaq primyuta rinchiq ch'askiq paymanda.) ⁸ Piru kwirpunchiq munashqandalla rurashpaqam, rinchiqllapa chingaqa, chay mana baliq kusicha chingaqsina. Piru Dyuspa Santu Ispiritunda kasushpaqam, tukuy tyimpu Dyuswan rinchiqllapa kawsaq.

⁹ Chayrayku ama shaykushunllapachu allita rurananchiqqa. Chaqa chayshina mana shaykuq allita rurashpaqam, ancha allin kusichayuqsina rinchiqllapa kaq suq diyaqa. ¹⁰ Chayri Jisuspi kriyiq masinchiqkunata ancha allita yanapashpa, atishqanchiqkaman yumbay runakunata, warmikunata yanapashunllapa.

Pablum kay kartata ushyarqan

¹¹ Rikayllapa kay mas atun litrakunata. Kay partitallam noqa kikiy makiywan ishibriykani.

¹² Chay siñalta kwirpuykipi rurachishuqku-naqam ancha munan, yumbay runakuna paykunata rrispitananllapa. Chaqa manam munanllapachu, paykunata qesachanambaqqa. Chaymi mana munanllapachu yach'achikuyta:

“Jisukristu kruspi wañushqanraykum, Tayta Dyus atin washawaynichiqtá”, nishpaqa. ¹³ Chay siñalniyuq kaqkunamanda wakinqam ancha munan, qamkunapis chay siñalta kwirpuykipi ruranaykillapa, paykuna alabakashpa ninanllapa: “Chay mana isrraylinu kaqkunatapismi yach'achishqallapa kani, Muysispa liyningunata kumplishpa, chay siñalta kwirpumbi rurananllapa”, nishpa. Piru chayshina yach'achikushpapisti, paykunaqa mana kumplinchu Muysispa yumbay liyningunataqa. ¹⁴ Piru noqaqam mana paykunashinaqa alabakanichu. Ashwanmi Siñurninchiq Jisukristutalla alabani, kruspi wañushqanrayku washawananchiq. Chaymi paytalla kasuptiy, kay mundupa kusasningunaqa manana nimapaq balinchu noqapaqqa. Chaqa noqaqam chay kusaskunapaqqa suq wañushqa runashinana kani. ¹⁵ Chaqa Tayta Dyuspaqqam mana balinchu, siñalniyuq ichu mana siñalniyuq kananchiqllapa. Piru paypaqqam ancha balin Jisukristupi kriyishpa, mushuq laya runakuna, warmikuna kananchiqllapa. ¹⁶ Chayri kay yach'achikushqayta yumbay kasuqkunata Tayta Dyus llakipashpa yanapanqa, kushikunanllapa. Chayshinallar kushikunqallapa paypi yumbay kriyiqkuna. Chaqa paykunaqam Dyuspaqqa lijitimu wambrangunana.

¹⁷ Siñurninchiq Jisuspaq yach'achikuptyimi, payta kuntraqkunaqa maqawashpa, ancha chuqriwashqallapa. Chaymi kwirpuypi achka siñakuna kidashqa. Chay siñakunaqam suq siñalshina, Jisuspa lijitimu sirbikuqnin

kani, nishpa. Chaymi kananmandaqa mana munanichu ni mayqan runa ni warmi piñachiwananqa.

¹⁸ Kriyiq masikuna, Siñurninchiq Jisukristu yumbaynikita yanapashunqa, kushikushpa kawsanaykillapa. Chayshina kanqa.

Mushuq Tistamintu
New Testament in Quechua, Cajamarca
(PE:qvc:Quechua, Cajamarca)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Cajamarca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Cajamarca [qvc], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Cajamarca

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xxx

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

809e9444-d513-5b95-a161-6cfa1bfdc83d